

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori neîncercate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIBLIOTECA de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Lesner,
Heinrich Schalek, A. Oppelich Nachf., Anton Oppelich.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Julius Leopold (VII. Erzsebet-kürt).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială. — RECLAME pe pagina 8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXV.

GAZETA iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 f. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 2 franci.
Se pronunță la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectorilor.
Abonamente pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu d-nul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 283.

Brașov, Miercuri 25 Decembrie.

1902.

Din cauza sfințelor sărbători ale Născerii Domnului, Țiarul nu va apărea până Sămbătă seara.

In seara de Crăciun.

Câte reminiscențe din frageda noastră copilărie nu ne copleșesc în seara de Crăciun, cauzându-ne atâtea emoțiuni și deșteptând în noi atâtea pietate, chiar și atunci, când lacrimile, ce ne-au umplut ochii odinioară în această sfântă seară, n'au fost numai lacrimi de bucurie, ci au fost amestecate cu amarul vieții, de care nu sunt feriți nici copiii nevinovați.

Dăr nu mai puțin însemnată e această sărbătoare a creștinătății pentru noi, cei în vârstă, cei ce ne încăldim la rațele dulci, ce le răstărgim bucuria și veselia copiilor, cari așteptă pe moș Crăciun cu darurile lui, și așteptă cu însuflețire pe cei ce după obiceiul vechiu umblă cu Viflemul și cu stăua.

Este ceva înălțător, ce pătrunde c'un tainic fior de bucurie pe mic și pe mare, când aude glasul religios înțonând, că s'a născut Christos — și a răsărit lumii lumina conștiinței. Dăr cea mai mare putere, ce-o are această serbare este iubirea, ce ea o aduce la vetrele familiilor, pacea și bunăvoirea, ce o propagă între omeni.

Dacă om cu om, după preceptele evangheliei, trebuie să caute a trăi în pace și bunăvoire, cu atât mai mult trebuie să se simță în această zi mare atrași unul de altul, frații cu frații, cari formează împreună marea familie a unei seminții, a unui neam.

De ce ore nu ne-am gândi noi frații de un sânge, cari împreună suntem chemați a reprezenta marea familie dela răsărit a ginteii latine, de ce, Țicem, nu ne-am gândi în seara de aȚi la armonia și iubirea, ce trebuie să ne lege la olaltă ca pe unii, pe cari sôrtea i a adus pe acest pământ, ca împreună suferind și bucurându-se și împreună luptând să-și împlinescă menirea de popor muncitor, harnic și credincios, ce tră-

iește între munții și văile dintre Carpați și Tisa pentru binele patriei și pentru lauda și onoarea românismului.

Mai trebuie să fim conșcși și de datoria creștină și românească, ce-o avem, de a lucra cu cuvântul și cu fapta pentru susținerea bunei armonii și iubiri între fiii nămului. Căci nimic nu pôte dăinui în lume fără rivna cea bună și nisuința nobilă a omenilor.

Pacea și bunăvoirea între frați trebuie să fie și ea nutrită și susținută de cei cu iubire și cu credință în inima lor. De aceea Țicem, este datoria sfântă a fie-cărui Român de bun simț și datoria lui creștină, ca om religios, să stărue necurmat cu blândete, cu bunătate, dăr cu neînfrântă statornicie de-a nutri focul frăției și al iubirii adevărate între fiii națiunii sale.

Cei-ce turbură buna armonie și viră veninul desbinării între frați trebuie să se topescă și să dispară la căldura focului iubirii de frate și de nēm, a iubirii desinteresate și pline de abnegare pentru binele obșteșc.

De aceea nu li-se ertă și nu li-se pôte erta nici pe pământ nici în cer acelora, cari au sentimente bune și adevărate și totuși stau nemșcați, măhniți, privind cu mânie încrucișate cum omenii gâlcevei, spiritele neînțelegerii și desbinării umblă a-și face mendrele și a-și împlini poftele în paguba armoniei, iubirii și a solidarității naționale.

Pacea și iubirea trebuiesc mereu propovăduite la mic și mare prin vorbe și fapte, ca neghina să n'aibă privilegiu și răgaz de a cupleși fructele sănătoșe ale holdei strămoșești.

Iubirea și bunăînțelegere între frați să ne fie pavêza sfântă, cu care să ne întărim inima și spiritul pentru luptele grele de existență și de apărare a bunurilor noastre naționale.

Visita lui Lamsdorff la Viena e apreciată favorabil de presa din Germania. „Berliner Tageblatt“ Țice, că Lamsdorff și Golucdowski s'au ocupat exclusiv de situaȚia din Orient, respective de cestiunea macedoneana și de pacificarea acestei provincii.

Austro-Ungaria și Franca. Publicistul francez Henry publică în „Question diplomatiques et coloniales“ un articol în care arată, că popoșele din monarchia austro-ungară și-au pierdut iluziile ce le aveau față cu tripla alianță. Henry relevă contrastul de interese între Germania și Austro-Ungaria în Balcani și propoșce un mare rășboi vama! între aceste două state. La fine concludete, că o alianță a Franței cu Austro-Ungaria ar fi una din cele mai fireșci legături, căci Franca pôte să conțeze pe simpatiile popoșelor cari locuesc monarchia austro-ungară, ér monarchia n'ar mai avé necesitate de esistența triplei alianțe, mai ales că Germania n'are s'o sprijinescă în nisuințele sale privitoare la Peninsula balcanică.

Banffy și un nou partid politic. Diarele maghiare, în deosebii cele cari plutesc în apele politiceii fostului ministru-president Banffy, de vre-o câte-va luni deja vestesc, că anumite cercuri politice se ocupă cu ideia înființării unui nou partid politic maghiar, în sensul principiilor profesate de baronul Banffy. Ceea-ce ar voi să însemne, că fostul ministru-president rēvnesce să ajungă de nou factor în politica țării. În această cestiune Țiarul „Magyar Világ“, noul organ de publicitate al baronului Banffy, în numărul de anul nou spune, că interviewat de un gazetar maghiar, baronul Banffy a declarat următoșele: Cu înființare de partid (pártalakítás) nu mă ocup, pentru-că peste tot nu mă ocup cu politică activă. Dacă însă întrebarea d-tale țintesce la formațiune de partid (pártalakítás), pot să-Ți spun, că este ceva în lucru. La ceea-ce se formeză însă — de sine, — om singuratic n'are nimic de adăugat; aceea însămnă simplu numai atăta, că sunt mulți în țără, cari cugetă la fel cu mine; această cugetare tinde să îmbrace formă concretă, tendința

politică isvorită din ea, voesce să se valideze, și e forțe fireșc lucru, că de la această tendință eu nu mă voiș subtrage, cum tot așa de fireșc e, că fără o astfel de formațiune eu pe căi măestrite, condus numai de ambiție, n'aș căuta nici-odată să mă amestec de nou în politică“.

Așa e legea firei.

În numărul de Crăciun al lui „Bud. Hirl.“ s'a publicat un articol interesant despre Românii, scris de d-l Jancsó Benedek, profesor în Budapesta. D-l Jancsó se crede a fi între Maghiari cel mai bun cunoscător al Românilor. El s'a și ocupat cu cestiunile referitoare la mișcările Românilor pe teren cultural și politic național, a scris și a publicat volumuri întregi despre noi — nu fără ore-care tendență.

De astă-dată étă ce scrie d-l Jancsó: „Sunt căȚi-va ani de când călăuzeam prin stradele vechi și strimțe ale Budei pe un membru frunțas al comitetului național român disolvat. Discutam asupra cestiunii naționale române și ajunșeram astfel în cea mai liniștită și părășită stradă a cetății, în strada „Fortuna“. Pavagiul străzii liniștite îl acoperea érba bogată, crescută printre pietrii. Ici colo numai se vedé sclipind câte-o pētră albă.

— „Uite, d-le, îmi Țice zimbînd tovarășul meu, și în realitate poȚi să veȚi cum se repetă lupta dintre cele două nēmuri de omeni. Românii din Ardeal sunt ca érba această. Ea creșce și printre pietrii, în primăvara asta mai puțină, în cea viitoare însă tot mai multă. Vântul duce peste uliță gunoii și pravul. O parte din el cade printre érba, și tōmna amestecându-se cu firele de érba veșteȚite, se preface în micii straturi de humă. Acest strat de humă devine din an în an mai gros și mai întins, și de-odată cu el érba creșce tot mai mare, mai bogată. Dacă nimeni nu se amestecă în procesul fireșc de desvoltare, peste Țcece ani vei avé chiar rost de cōșă pe pavagiul acesta! — Cu legi și cu ordonanțe de tot felul, puteȚi pava și d-vōștré Ardealul întreg, Românul însă va creșce și printre lespeșile de pētră! La început numai câte-va fire, pe urmă o tufă două. Mai târșiu, conform legilor firei,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Colindă.

(Din popor.)

Rătēceam într'o grădină
Florile dalbe,
Mē 'ntēlnii cu o albină
Florile dalbe.

Albina strîngea din flori
Florile dalbe,
Cēră pentru sărbători
Florile dalbe.

Cēra se făcea făclii
Florile dalbe,
Sē le dea sântei Marii,
Florile dalbe.

Făcliile s'aprindeau
Florile dalbe,

Îngerii în raiu rîdeau
Florile dalbe.

Făcliile se stîngeau
Florile dalbe,
Îngerii în raiu plîngeau
Florile dalbe...

St. O. Iosif.

Balada strēmoșilor.

Dormiți în morminte tăcute,
Sub dîmburi sădite cu flori,
Sub pânza curatei ninsori,
Sub umbrele liniștei mute...
Puzită de paznici pioși
Sunteți a moșiei comoră:
Vē fie țărina ușoră!
Ne-aducem aminte, strēmoși.

VoivoȚi, logofeȚi, bani și vornici,
Spătari, pârcałabi și cluceri,
Țērani, ori moșneni, ori boieri,
De-a neamului datină dornici

Cu toȚi de-o potrivă vînjoși
Stropita-Ți cu a sîngelui rouă
Moșiiile vōștre-amēndouē...
Ne-aducem aminte, strēmoși.

Cu Gherghița, Baia, Rovine,
Nicopol, Grumaji, Rēsboeni,
Cu vadul din Călugăreni,
Cu roșile braniști cosmine,
Crestat'ati prin veci neguroși
Răboj în istoria lungă:
Crestă și Curcanul o dungă!
Ne-aducem aminte, strēmoși.

Ne-aducem, ne-aducem aminte!
Căci piētra cu cruce și corb
E cartea din care se sorb
Credința 'n menirile sfinite
Lăsate de morȚii faimoși
Și dragostea — dulce povară —
De lege, de domn și de țără...
Ne-aducem aminte, strēmoși.

Și decă pe lespedea frântă
Pomelnicul voștru s'a șters.

De vremi și de-al glōtelor mers,
Culesu-l'a doina și 'l cîntă
Bētrănilor codri pletoși,
Ce scutură 'n ori-ce dumbravă
Un frēmēt de-a munȚilor slavă...
Ne-aducem aminte, strēmoși!

Inchinare.

Ivēcă-se dăr pe moșie
Zori blānde séu timpii fioroși,
Române, lozinca să-Ți fie:
Ne-aducem aminte, strēmoși!

(„Sămēnătorul“)

A. Davila.

Insemnătatea Crăciunului.

Serbările mari sunt privilegii de re-oulegere.

Luăm în mână o carte de istorie și cetim să vedem ce s'a petrecut în timpurile vechi, și resfoim din adins mai ales paginile, în cari se descrie motivul instituirii acelei sărbători.

stratul de humă de la basa ierbii, se îngrășă și se lătește și érba deasupra lui.—
Și Românii vor fi tot mai deși și mai plini de viață.

D-l Jancsó întregesce de la sine asemnarea acesta c'un exemplu scos din istorie. La 1515 — urmază densul — episcopul ungar din Ardeal Fr. Várdai a cerut de la senatul orașului Sibiu se apere pe plebanul din Șibot de năvălirea Românilor, căci numai puțin credincioși mai are în Șibot și Românii au cuprins toate moșile și primejduesc existența plebaniei. „Rugarea episcopului n'a folosit nimic. Clopotele din Șibot au amuțit deja cu 400 de ani înainte, ogindând în istoria lor lupta de neam dintre ungarime și româ-nime în Ardeal. Românii se ivesc mai întâi singuratic, apoi cete-cete, ér când s'au înmulțit în de ajuns, ei strîmtoază populația maghiară ori săsésca, încât după vremuri nu-i mai rămâne nici pomenirea“.

D-l Jancsó a vrut de sigur, ca prin exemplul acesta să bage spaima în cei ce conduc destinele acestei țări și să le arate cum cresc și sporesc „Valahii“, cu totă starea de asuprire în care se găsesc. De altă parte pare a le spune conaționarilor săi, că prin politica ce o urmază față cu naționalitățile nemaghiare, n'au să dobândescă rezultatele ce le promit cei mari de gură vulgului nesciutor. Și noi suntem de părerea asta. Ori-cât ai năduși și bătuci fricelul de érbă, el tot răsare și crește și se face mare, căci așa-i scris în legea firii, în legea peste care nu pot domni puterile celor cari stăpănesc pământul și némuriile lui.

Discuția bugetului în camera română.

Miercurea trecută s'a încheiat desbaterea generală asupra bugetului în camera română.

Cu acesta ocaziune ministrul de finanțe d-l Emil Costinescu a ținut un discurs, prin care a răspuns la obiecțiunile opoziției.

După ce a făcut observarea, că în decursul desbaterei s'a făcut o apropiere între cele două grupări conservatoare, cari prin reprezentanții lor au cerut deopotrivă sporirea cheltuelilor, și anume la aceleași capitole — și după-ce dișe, că acordul acesta, cu totul opus programului financiar al guvernului, este pôte ramura de măslin, pe care conservatorii și-o întind unii altora, d-l ministru de finanțe Emil Costinescu continuă în modul următor:

S'a diș că trebuie părăsit sistemul de economii al d-lui Sturdza; că bugetul, așa cum este alcătuit, nu correspunde necesităților și deci cheltuelile trebuiesc sporite, în deosebi în ce privește armata, instrucția și lucrările publice.

Necesități, de sigur, sunt multe; în dorința prea vie de a merge înainte, necesități nouă pot fi create. Chiemarea bărbatului de stat este, însă, tocmai de a

cumpăni și apreția la justa lor valoare aceste necesități și de a le satisface în marginile convenite și ale posibilității.

Bugetul actual correspunde necesităților reale; cu el am satisfăcut toate cerințele serviciilor și — fiind-că s'a vorbit mai ales de nevoile armatei — am avut în acești doi ani din urmă, cele mai bune și mai apreciate manevre.

E drept, că la instrucția militară se făcuseră ore-cari economii, dér această cheltuală a fost împlinită prin bugetul actual. Se vor completa și satisface și alte necesități, nu însă cu rentă, cum se obișnuia în trecut chiar pentru nevoi ordinare, ci din escedente.

În afară de apărarea țerei, nu cunosc, dișe d-l ministru de finanțe, cheltueli inexorabile; toate celelalte de ori-ce natură ar fi, pot aștepta un an, spre a fi realizate, nu din împrumuturi, ci din escedente.

Acesta ar și fi, de altfel idealul în materie de finanțe, ca lucrările extraordinare să fie executate din venituri ordinare economisite.

Când d-l Carp, prin urmare, cere un spor de 8 milioane în buget, dovedesce că n'a studiat în amănunt bugetul, care satisface toate nevoile ordinare; vorbește de inspirație și se înșală.

În fața închipuirii avem însă experiența. Sunt doi ani de când aplicăm bugetul redus de 218½ milioane. Ce serviciu public a fost desorganizat? — Nici unul.

A spori bugetul, a prevedé de pe acum într'insul cheltueli, pe cari le putem amâna un an, pentru a le face atunci din escedente, decât vor fi, ar fi să anticipăm asupra încasării veniturilor, cari se pot realiza, dér pot și să nu se realizeze, astfel încât cheltuelile făcute să se traducă, în definitiv, în deficit, ceea-ce ne-ar întorče la timpul când neîncrederea bătea la ușă.

Ca să nu ne mai întorčem acolo, trebuie însă ca în buget să nu trecem decât cheltuelile ordinare, să destinăm escedentele pentru cele extra-ordinare și să nu facem cheltueli când nu avem de unde.

În afară de acesta, cheltuelile nu vor fi sporite, decât făcând împrumuturi séu sporind dările. D. Carp însuși recunoșce că împrumuturi nu se mai pot face, și propune deci mari impositiv. La guvern fiind, d-sa a propus chiar, afară de unele remanieri, impositivul complementar și cel mobilier; dér le-a propus fără nici un studiu serios, fără să știe cât au să dea ele și fără să se gândescă la consecințe.

Impositivul nostru, așa cum sunt aședate pot să nu fie ideale; ele sunt însă isvorite din necesitățile și starea noastră socială. Ele sunt, așa dișcând, intrate în moravuri, adaptate nevoilor publice, și în tot cazul nu pot fi modificate séu transformate radical, fără studii și date amănunțite, fără să șcim esact mai dinainte ce vrem și unde vrem să ajungem.

Tot așa stă d-l Carp și în privința afirmării, că am avé bogății mari, pe cari le-am lăsa neexploatate.

Singura bogăție constatată e petrolul. Pentru exploatarea acestei bogății, destinată esportului, se cer însă capitaluri mari mari, rezerve pe cari noi nu le avem. Au năvălit, ce este dreptul, străinii asupra acestei bogății, dér nu ca s'o exploateze în mod cinstit, ci ca să speculeze asupra ei și să compromită altfel reputația țerei.

Asupra unei afaceri de pildă, care a costat la origina 400.000 lei, s'au emis în străinătate acțiuni în valoare de 6 milioane. S'au perdut astfel, într'o sumă de asemenea afaceri, peste 40 milioane și s'a strigat apoi că cine vine în țera românescă se ruineză!

Nu suntem, prin urmare, în contra capitalurilor străine; suntem însă datori, trebuie să luăm măsuri în contra speculatorilor și aventurierilor, cari înșelă lumea în străinătate și strică bunul renume al țerei.

La cestiunea ridicată de d-l N. T. Pop asupra raportului, cifra bugetului și cifra mișcării comerciale d-l ministru de finanțe dișe:

Ca mișcare comercială, țera noastră stă, mai ales de cât-va timp, destul de bine, mai bine chiar decât ne-am închipui; mișcarea comercială însă nu pôte fi un indiciu pentru măsura ce trebuie s'o dăm bugetului.

Față de mișcarea noastră comercială, care este de 500 milioane, bugetul cu cheltuelile lui de 218½ milioane, represintă cam 44%. Acestă proporție este de 44½% în Franța, de 43 în Austria, de 21 în Anglia, de 12½ în Belgia, de 144 în Rusia. Totul depinde deci de condițiunile speciale ale diferitelor țări în mișcarea lor economică și comercială.

La noi, față cu mișcarea comercială, avem desavantajul că ea nu datéză de cât de puțin ani, pe când în alte țări datéză de secole; că suntem datori greu în străinătate; că simțul economiei naționale este abia la început și că, după lungi vécuri de restriște, nu ne gândim decât la diua de astăzi, ceea-ce împedecă acumularea bogăției naționale.

Avem în petrol un prețios combustibil. Cu toate acestea, importăm cărbuni pentru 8—11 milioane pe an, asvêrind astfel banii peste graniță, fără a ne gândi cât ar contribui, la sporierea muncii naționale, decât ar rămâne în țera.

Când vom șoi să apreciem valorea banului păstrat în țera; când vom șoi economisi și acumula; când avuția națională va crește și va lua avântul dorit, atunci numai vom fi ajuns la deplina noastră emancipare economică. Atunci și veniturile din impositiv vor spori de la sine, pentru-că impositivul este și trebuie să fie în raport cu avuția.

Față însă cu starea actuală a avuției naționale la noi, impositivul este destul de grele și bugetul de 219½ milioane suficient.

Dragii mamei!

Preotésa din Floresci a isprăvit cu frământatul colacilor și covata era acoperită cu o față de masă, peste care mai pusesese și un țol da lână. Aluatul trebuie să fie ținut cald decât e vorba să iasă colacii frumoși. Și corindătorii se bucurau înainte, că cei mai frumoși colăcei tot-d'auna la casa preotesei îi căpétau. În cup-tor ardea focul și Ileana lui Duruș, care era de casă la preotésa, împrăscia cu „cociorva“ lemnele aprinse, ca să se încălzescă vatra cuptorului de-opotrivă.

Preotésa se aședă pe un scaun și cu mâna stângă peste piept ținea cotul de la mâna dréptă, ér cu mâna dréptă își răzima obrazul.

Din ochi îi curgeau lacrimile șiróie.
— De ce „te cânti“ preotésă?
— Mă gândesc la casa asta, cum era odată plină de copii, și amú n'am pe nimeni lângă mine.

Preotésa era văduvă de șapte ani. Rămăsese cu șese copii minori, trei fete și trei băieți. Alte trei fete le măritase pe când trăia încă părintele. De atunci a măritat și pe cele trei fete, ér băieții erau pe la școli.

— N'am pe nimene pe lângă mine într'o di așa de sfântă și mă simt așa de străină și părăsită....

Se inserase.
De pe deal se auđiau glasurile copiilor, cari luaseră casele de-arândul, începând din partea de sus.

În casă era cald și bine, afară ningeau.

De odată se aude un duet la fe-restră:

Răsărit-o resăritu
Florile d'albe
Resărit-o răsăritu...

Preotésa tresare și nu mai pôte de bucurie. Cunoscea glasurile celor doi corindători. Erau băieții ei mai mici, cari din orașul unde erau la școlă veniseră pe jos și sosiră acasă tocmai în séra de Crăciun.

Bucuria preotesei era nespusă.
Și-a șters lacrimile și i-a strîns la piept:

„Dragii mamei“...

SCIRILE DILEI.

— 24 Decembrie v

O bucurie de Crăciun. Frații noștri din Brad au Crăciun vesel. Dilele acestea s'a terminat pertractarea lăsământului fericitului Teodor Pop din Baia-de-Criș și gimnasiul nostru de acolo a intrat ca erede testamentar în proprietatea celei mai mari părți din averea rămasă după Teodor Pop. Administrația gimnasiului a luat dilele acestea în primire suma de bani rămasă gimnasiului.

Banchet. Sâmbătă séra corpul funcționarilor „Filiala Albina“ din Brașov au aranjat în sala de la „Gewerbeverein“ un banchet în onórea fostului lor șef d-l N. Petra-Petrescu, care s'a retras la pensie. La acest banchet a luat parte și membrul direcțiunii Petru Nemeș, noul dirigent Dr. N. Vecerdea precum și avocatul filialei d-l Iosif Pușcariu. S'au rostit mai multe toast.

„Călușerul“ și „Bătuta“ pe scenă unгурescă. Trei zile înainte de Crăciunul gregorian, societatea unгурescă din Oradea-mare a aranjat nisce sêrbări filantropice, după-cum ne spune „Familia“. Între cântece, piese teatrale și dansuri, s'a jucat și „Călușerul“ și „Bătuta“ de cinci tineri români, cari au fost sgomotos aplaudați și rugați, ca să jöce și a doua séra.

La sêrbătórea născerit Domnului, involuntar deschidem cartea istoriei, să vedem cum a fost pe vremea, când s'a născut Mântuitorul, ce a fost înainte de venirea lui Christos și ce a urmat după aceea.

Cine nu cunoșce cartea lui A. W. Grube, „Charakterbilder aus der Geschichte und Sage?“

Este una din cărțile cele mai răspândite în literatura pedagogică.

Bêtrânul pedagog prusian, care a murit la 1884, a avut fericirea să-și vadă valorósa sa carte, în trei volume, apărând în 23 ediții, dovadă destul de eclatantă despre popularitatea ei.

Chiar la început în prefața vedem următórea constatare:

„Creștinismul este pretutindenea fer-mental, care pêtrunde lumea și o preservă de putrejuné, ér Isus Christos este și în istoria profană centrul și punctul de despărțire între epoca veche și nouă“.

Ne punem deci cu renumitul scriitor german pe terenul istoriei profane și considerăm creștinismul nu din punct de ve-

dere bisericesc séu teologic, ci din punct de vedere curat profan.

Imperiul puternicului Cyrus se prăbuși cu totă splendoré sa în momentul, când marele erou Alexandru străbătú în Asia; statul elen atât de înfloritor, se veșteđi încă pe timpul lui Filip și al lui Alexandru; imperiul universal macedonean, abia înființat, se ruină în curénd, și imperiul roman încă și mai puternic, avú mai târziu aceeași sórte.

Ómenii se luptau pentru onóre, pentru gloria patriei lor, însă aceea pentru-ce se luptau nu era, decât ceva pământesc, trecótor. Supremul, pentru care trebuie să lupte omul, aceea ce este večnic și neperritor, mai prețios decât aurul și mărghitarele, comunitatea cu Dumnezeu, adorația lui Dumnezeu în spirit și adevér, această înaltă țintă a omenirii era ascunsă dinaintea ochilor omenesci prin politeismul păgân. Impêrăția lui Dumnezeu, care îmbrățișeză pe toți ómenii fără excepție, în care nu sunt stăpâni, nici sclavi, unde regele este egal cu cerșitorul, în care predomină iubirea și spiritul păcii, care nu cunoșce răsboiul și vêrsarea de sânge — impêrăția aceea era necunoscută timpului antic. Éta de ce alergau ómenii după poftele inimei

lor, éta de ce înțelepciunea și arta elină nu le era nici de un folos, éta de ce poporul umbra în întuneric și în umbra morții.

Fruntașii și bogății se resfătau în viață luxurióasă, în onóre și putere, dér cu toate acestea simțiau, care este calea cea dréptă, și nu puteau face să amuțescă vocea conșienței lor, care căuta pe Dumnezeu. Poporul se ruga și jertfa idolilor, simția însă, că aceștia nu le pot da nici un ajutor.

Procesiunile solemne și jertfele, profetiile și vrăjile deveniseră un fel de batjocură chiar în ochii sacerdoților, și când se întâlneau doi auguri români, nu se puteau opri să nu ridă.

Singuraticii bărbați, ca de exemplu Socrat, puteau să aibă o idee despre adevêratul Dumnezeu, dér învêțătura lor nu pêtrundea în popor, căci îi lipsia puterea divină; asemenea bărbați erau nisce scântei de lumină, cari se stingeau repede, pentru-ca după aceea întunecimea generală să fie cu atât mai apăsătoare.

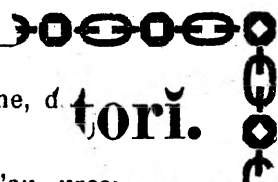
Omenimea era doritóre de mântuire, de rescumpêrarea din păcat, de cunoșcerea curată a lui Dumnezeu și de adorația cu rată a lui; cine putea însă să aducă ceva mai bun, de cât însuși Dumnezeu? El și a trimis pe unul născut fiu al séu, pe Isus Chris-

tos, Mântuitorul lumii, în mijlocul corupției neamului omenesc și cu densus a venit o nouă putere divină în sufletele istovite. El, împêratul împêraților, a întemeiat o împêrăție, care deja este mult mai mare, decât monarchia universală a unui Alexandru séu August și, care deja a trăit mai îndelungat, decât toate împêrățiile timpurilor vechi și noué, și va trăi până la diua cea din urmă.

Și înțelepciunea nemărginită a trimis Salvatorul tocmai într'un timp, care a favorizat foarte mult propovêduirea evangheliei.

Isus Christos s'a născut „când s'a plinit vremea“ sub împêratul August. Sub sceptrul lui veniseră în contact popórele cele mai îndepărtate, cele mai culte cu cele mai barbare; după răsboiele civile istovitoare veni în sfêrșit o paușă mai îndelungată; în tot imperiul se vorbea limba grecescă și solii evangheliei puteau să se înțelégă cu totă lumea.

Evreii cu religiuinea lor și cu speranța lor într'un Mântuitor (Messia) fură cei din-tăii accesibili pentru noua învățatură. Ei erau de mai înainte împrăsciați în toate provinciile imperiului roman și casele lor de rugăciuni (sinagoge) erau deschise și păgânilor. Astfel găsi noua învățatură un bun razim. Chiar și persecuțiile au servit spre

Ofițeri de honveđi în contra imnului „Gott erhalte“. Din Ujvidék (Neoplanta) se anunță, că ofițerii din Neoplanta, Petruvarodin și Kamenitz au aranjat o convenire colegială în sera anului nou într'un otel din Neoplanta, la care au participat și familiile ofițerilor. După concert, generalul *Wawra*, comandantul garnisonei din Petruvarodin, a ținut un toast pentru Majestatea Sa. După toast muzica regimentului de infanterie 70 a cântat „Gott erhalte“. Atunci câți-va ofițeri ai batalionului de *honveđi* din Neoplanta au început să vorbescă demonstrativ cu glas înalt și au întors spatele generalului și muzicii, vrând ast-fel să demonstreze contra imnului casei imperiale și regale. Incidentul a produs impresie penibilă între asistenți.

Alegere de preot în Țințari. În ziua de 22 Decembrie st. v. s'a făcut alegerea de preot în comuna Țințari. Erau trei candidați: Aron *Meșianu* inv. în Zărnești, David *Pop* inv. și diacon în Herman și N. *Comanicu*, inv. în Tilișca. Alegerea a condus-o părintele Dr. V. *Saftu*, comisar protopopesc. Din cele 328 voturi exprimate d-l Meșianu a întrunit 210 voturi, d-l Pop 118 voturi. În urma acestui rezultat s'a declarat ales d-l Aron Meșianu.

Pentru „Casa Națională“. Ca recompensare a felicitărilor de anul nou pentru „Casa Națională“, au mai intrat contribuții de la următorii domni: D-șora Elena Petrașcu, directora internatului Asoc. 6 cor., Lazar Tritean, conferentier consistor. 2 cor., Teodor V. Păcățian, publicist, 2 c., Silvia Păcățian n. Popp, 2 cor. (Sibiu), Ioan cav. de Pușcariu, septemvir i. p. (Bran), 5 cor., Dr. Eusebiu R. Roșca, protosincol (Sibiu) 5 cor., Ioan Papiu, protopresbiter, 5 cor., Nicolau Hențu, notar, (Săliște), 5 cor. D-șora Eugenia Iovescu, profesora, (Sibiu), 2 cor. Paul Iovescu, controlor la comunitatea de avere (Caransebeș), 2 cor. Constantin Stezar, căpit. i. p. (Sibiu), 3 cor. Din Agentura „*Satul-nou*“ a desp. „Panciova al Asociațiunii“ de la domni: Petru Stoica, dir. de bancă, 2 cor. George Roșculeț, cassar de bancă, 1 cor., Alexandru Andrei, învățător, 1 cor. Petru Sacoșan, învățător, 1 cor. Iuliu Bărbulescu, învăț. dir. 1 cor. Ioan Bălnojan, proprietar, 1 cor. Nicolau Miuța inv. conf. 1 cor. Liubomir Rusovan, librar, 1 cor. Ioan Gașpar, învățător, 1 cor. Dr. Victor Mihailașiu, medic comunal (toți din Satul-nou) 1 cor. Dr. Andrei Popp, avocat, (B.-Huedin), 10 cor. Ioan V. Rusu, canonic metropolitan, (Blași), 5 cor. Nicolae Garoiu, avocat, (Zărnești), 3 cor. Dr. Ioan Popescu, avocat și soția, d-șora Sidonia Popescu n. Crișan (Reghin), 10 cor. Victor Păcală, profesor, (Sibiu), 2 cor. 60 b. În total 157 cor. 60 ban. Sibiu, în 3 Ianuarie 1903. Dr. C. *Diaconovich*.

Un parochian de la biserica Sf. Adormiri din Brașov-cetate ne roță a pu-

blica următoarele rânduri, pentru-care e gata a lua răspunderea: „Onor. Redacțiune! Duminecă în 22 Decembrie st. v. s'a săvârșit în biserica Sf. Adormiri din cetate prin P. On. Domn protopop B. Baiulescu un parastas pentru răposatul D. I. Frigător, fost comerciant în Galați (România) d-er cu părere de rău trebuie să mă exprim, că deși parastasul a fost anunțat în „Gaz. Trans.“ de către comitet, totuși n'a luat parte la acest parastas mai nimeni dintre parochieni și comitet, ba n'au fost de față nici măcar episcopii acestei biserici. Acesta n'o pot pricepe, căci odinioară era altfel când parochienii voiau să aducă prinosul lor de recunoștință către binefăcătorii bisericii noastre“.

Szell contra cremațiunii cadavrelor. Având în vedere, că în Budapesta se proiecta a-se înființa sub titlul de „Umbra“ o societate pentru cremația cadavrelor, ministrul-președinte și de interne Coloman Szell a dat o circulară către primăriile orașelor, în care se declară în mod categoric contra acestui proiect. Ministrul-președinte d-ice, că nu se poate invoca pentru o asemenea instituție nici un motiv de drept public sau social. Din contră sunt numeroase motive din care reiese, că nu se poate admite cremația cadavrelor omenesci, căci cremația ar vătămă sentimentele de pietate ale acelor cetățeni, cari nu împărtășesc părerea numitei societăți și ar provoca chiar tulburarea armoniei și bune înțelegeri. Afară de acest motiv, care este luat din concepția bisericii creștinesc. mai este și un alt motiv și anume împrejurarea, că în multe cazuri constatarea crimelor făcute contra vieții omenesci nu se poate face, decât prin exhumare:

Un diar din Viena face la această circulară următoarea observație: „Așa se vede, că liberalismul în Ungaria este în același timp și reacționar“.

1052 ofițeri în rezervă. Fôia oficială a armatei, în numărul d-to I Ianuarie aduce lista ofițerilor în rezervă, numiți cu datul de 1 Ianuarie. Sunt 1052, dintre cari: 620 la infanterie, 43 la cavalerie, 84 la artileria campestră, 37 la artileria de fortăreță, 25 la trupele sanitare, și 243 la trupele de geniu.

Un copil virtuos la „Carmen Sylva“. Foiletonistul diarului „N. F. Presse“ Th. Thomas, descrie viața renumitului virtuos în violină Branislaw Hubermann, polon, care încă ca copil de șapte ani a devenit vestit, fiind înșirat chiar între „copiii miraculoși“. Hubermann însuși i-a istorisit cum a ajuns să dea concerte la Berlin în etate de 10 ani, cum în Viena a dat concursul seu la un concert al renumitei cântărețe Patti, unde și a câștigat un nume mare de artist și cum tot acolo a cântat un concert de violină compus de Brahms, care a fost de tot încântat de modul cum a executat piesa sa. Apoi virtuosul continuă așa: „În iarna următoare mă dusei la Bucu-

resci unde mi-a fost permis a cânta adeseori la „Carmen Sylva“. Eu mă duceam mai cu seamă deja pe la 9 ore dimineața la palat și făceam muzică cu această rară femeie, es-pertă în toate artele și căreia îi place a face să emuleze o artă cu cealaltă. Cântam împreună, apoi ea intrerupea muzica și cetea versuri. Odată i-am stat model. Ea picta într'o ți o mare biblie românească în aquarel. Două ore i-am stat model, improvisând în acest timp pe violă. Am fost apoi foarte surprins vădându-mă desenat ca inger și Regina înși d-ice: „Cel-ce scie să cânte compozițiile lui Bach așa ca d-ta, acela trebuie să fie un inger“. Decă nu mă înșel, biblia aceea a fost mai târziu espusă în Viena și se află acum într'o mănăstire românească“.

Cărți postale militare. Un obicei frumos s'a introdus în armata italiană. Se imprimă, anume, cărți postale, pe șema fie-cărui regiment, desemnate fiind pe ele bătăliile în cari regimentul respectiv a luat parte, și alte momente însemnate din trecutul regimentului. Cu miile se vînd aceste cărți postale ofițerilor și soldaților, cari le întrebuințază pentru corespondențele lor, propagând ast-fel cunoșcerea faptelor frumoase din trecut ale armatei italiene. Acest obicei e pe cale de a fi introdus și în armata română. Inceputul l'a făcut deja regimentul 4 de Roșiori, al căru comandant e A. S. Regală principesa Maria. Ță un mijloc practic și sigur pentru reamintirea faptelor mărețe din trecut!

Spargere și furt la o percepție. La percepția din Careii-mari în noaptea de 29 spre 30 Decembrie nisce hoți au spart cassa de fer și au furat din banii de contribuție suma de 186.000 corone.

Numeroși desertori din armata română. cari din diferite motive, au fost siliți să fugă în Basarabia, constrinși acuma de cea mai neagră miserie și aflând de ordinul M. S. Regelui, prin care se amnestiază toate pedepsele date acestor nenorociți, s'au decis să se reîntorcă pe pământul patriei.

Bancnote false. Se scrie din Fiume, că acolo s'au pus în circulație de câte-va săptămâni bancnote falsificate de câte 10 corone. În ziua de 3 Ianuarie poliția a pus mâna pe un individ cu numele Pentlikar din Ralek, la care se aflau 39 de bancnote falsificate.

Anarhiști arestați. În Düsseldorf s'a ținut săptămâna trecută o întrunire anarhistă Poliția a disolvat întrunirea și a arestat un număr considerabil de anarhiști.

Trei copii înecați. Se scrie din Oradea: Țăranul Ioan Negru din comuna Borzik se ducea Vinerea trecută cu căruța la Kepestanya. În căruță era el cu nevasta și trei copii. Pe drum se speriară caii și luându-și vînt se repeziră de-a dreptul spre pârul Gyepes. Pârul era umflat de topirea zăpezii. Negru și-a putut

scăpa nevasta și pe sine, d-șora **torî.** s'au înecat în apă.

Apele Dunărei s'au uroa. Janta zilele acestea, d-er mai trebuie să se urce mult pentru a avé un efect asupra ghețurilor. În Dunărea de sus, de la Giurgiu înainte, ghețurile s'au mișcat în unele locuri cauzând daune la câte-va șlepurî. Chiar două șlepurî au fost împinse spre uscat. Porturile Sulina și Constanța sunt acum libere de gheață. Vapórele Dromore, Kilmore și Yarborough au fost puse în locuri sigure, în apropiere de Tulcea.

Exploatată de un evreu. Domnișóra Titina Paraschivescu, absolventă cu diplomă a școlii profesionale de la Asilul „Elena Dóma“ din București, ca fată săracă s'a prezentat la firma „Au bon goût“ din București, unde s'a înțeles să între în atelierul de croitorie pentru un salariu de 75 lei lunar. După-ce a lucrat în atelier 16 zile, ziua-noaptea, adesea câte 33 ore fără întrerupere, patronul firmei care este Evreu, a dat'o afară și i-a plătit numai 11 lei 70 bani. Domnișóra l'a acționat pe jidan pentru restul sumei și tot-odată să plînge într'o inserțiune publicată în „Apărarea Națională“ de nedreptatea ce i-s'a făcut: „De aceea vă rog D-le Redactor, să binevoiți și D vóstră să publicați plîngerea mea; deoarece e păcat ca eu fată s-ermană și orfană de părinți să rîd un jidan în astfel de mod barbar de bietele fete române...“ d-ice biata fată. Și încă se mai plînge Evreii, că ei sunt prigoniți în România...

În magazinul de încălțăminte I. Sabadeanu Brașov, Strada Porții Nr. 10 care de 34 ani se bucură de un renume bun și care posedă un mare sortiment (alegere) de încălțăminte solidă și modernă, de toate soiurile pentru domni, dame și copii, de iernă și de vară, se poate procura încălțăminte cu *pr-turi reduse, forțe ieftin*, gata precum și după măsură. Pentru soliditate garantează firma.

Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire, lipsă de apetit, seu stomacul nu le funcționează regulat, pot conta la vindecare sigură în scurt timp prin folosirea cunoscutelor *prafuri scilicet ale lui Moll*. Prețul unei cutii 2 cor. Se trimite dinloc prin postă cu rambursă, d- far macistul Moll, liferantului curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie se se ceră preparatul A. Moll, provădit cu marca de contravențιά și subscriere.

Princesa Luisa și copiii ei.

Se telegrafiază din Dresda: În istoria fugei princesei de coronă Luisa este de relevat ca moment deosebit interesant, că princesa numai câte-va ore înaintea plecării ei la Salzburg a cinat împreună cu soțul seu. Acesta din urmă a fost cumplit atins de lovitura sorții, ce i-a preparat'o soția sa, pe care o adora. Prințul de coronă resimte absența ei foarte dureros. De aceea regele George a încercat printr'o scrisóre plină de iubire adresată noiei sale la Salzburg, s'o îndemne a-se reîntorce.

a manifesta splendoră credinței creștinesc, care ținea împărăția cerurilor mai pe sus, decât odoarea și viața.

Și când imperiul roman se prăbuși ca o zidire putredă, veni ră popórele germanice, fii voinici și necorupți ai naturii, și primiră în inima lor buna vestire despre Isus Christos.

Cuvintele de mai sus nu sunt ale noastre, ci sunt ale unui istoric mirean, care face parte din națiunea germană, una dintre cele mai înaintate națiuni ale Apusului civilizat.

El își încheie capitolul în care vorbesce despre creștinism, cu pasagiul în care amintesc despre încreștinarea rasei sale.

Și e natural să fie așa. Ii urmă și noi esemplul și ne gândim la neamul nostru, care a fost părtaș învățătorei lui Christos, încă înainte de a fi ajuns buna vestire la popórele germane.

D-er au venit timpuri vitrege peste plaiurile, unde se aședase o mică ramură a gloriosului popor roman, și o serie lungă de secole au împedat pe străbunii noștri de a se bucura de avantajele civilizațiunii moului imperiu. Și s'a năi întemplat ceva.

Învățătura lui Christos, care proclamă egalitatea desăvârșită între stăpâni și sclavi, între regi și cerșitori, n'a pătruns la toate popórele în candórea ei originală.

Unele popóre purtau și portă până în ziua de astăzi pe buze mărețele principii despre *egalitate*, propovădite de Mântuitorul, d-er faptele lor portă până în ziua de astăzi timbrul păgănesc al oprinării.

De donă mii de ani aprópe se răspândește împărăția *dreptății* inaugurată de Christos, cu durere trebuie să constatăm însă la fie-care pas, că această dreptate este interpretată după interesele meschine și egoistice ale celor ce o administrează și o aplică cu îngustime de inimă păgănescă.

Intensivitatea învățătorei creștinesc nu s'a desvoltat paralel cu estensivitatea.

Ță de ce în meditațiunea acesta de Crăciun, recapitulând cu o privire fugitivă distanța secolelor, ne oprim pentru un moment și dorim, ca principiile înalte de egalitate, frățietate și dreptate, să pătrundă în inimile tuturor popórelor. Să nu mai fie asupritor și asuprit, să nu mai fie popóre stăpâne și popóre asuprite, ci să fie pace

între popóre pe temelii adevărate egalități isvorite din evanghelia dreptății!

O...

Noaptea până 'n zori...

Noaptea până 'n zori
Vin colindători,
Gazdă te trezește
Și te veselesce!
Veđi în răsărit
Că ni s'a ivit
Ștea prietinosă,
Albă luminosă.
Și stéua ne spune
C'a venit în lume
Un mângăitor
Și mântuitor,
Isus împărat
De toți așteptat,
Ca să mântuiescă.
Firea omenescă
De păcat și mórte,
Neamurile tóte.

*

Scóla gazdă scóla,
Lasă-ți somnul lin,
Vino veđi cum vin

Crai din răsărit
Care s'au pornit
Și merg înainte
Și aleg cuvinte
Cum se-l prēmărescă
Și se-l dăruescă
Pe cel nou venit
De la Răsărit,
În iesle culcat
În fașe 'nfășat,
De raze 'nvălit
De ingeri păzit.

* * *

Ție ne 'nchinăm
Și te lăudăm
Te mărim pe Tine
Pentru atăta bine
Ce l'ai isvorit
Din isvorul sfânt
Al iubirii tale,
Care sémán n'are.

*

Scóla gazdă scóla
Și te premenesce
Și te veselesce
Pe Christos măresce.

M.

stratul de humă mai ales cei mai mici, grăși și se lățemama lor, întrăbă mereu și Români mare greu ei pot fi liniștiți. *Plini de viață* principesa Luisa a început se-și D-l. Jă tot mai mult, se pôte conchide de acolo, că ea a solicitat deja sciri despre aflarea copiilor și că pentru scopul acesta s'a adresat chiar la bona fetei sale celei mai mici prin scrisore. I-s'a dat însă de scire, ca se nu-și mai dea osteneța de a scrie și de a întreba, căci nu va primi nici un răspuns.

Diarul „Dresdener Neueste Nachrichten” scrie: „Pentru ori-ce om, care cugetă logic, față cu aserțiunile mai nouă ale princesei de coronă asupra prințului de coronă și față cu ceea-ce s'a aușit despre Giron, cu care ea a fugit, devine tot mai de neînțeles și mai enigmatic cum femeia acăsta de 33 de ani și-a putut părăsi copiii, pe soțul ei, poporul saxon, care o purta pe mână, poziția ei ca princesă de coronă și ca viitoare „regină” pentru un astfel de „june”, a căruia purtare ordinară în Geneva, ale cărei critici impertinente asupra prințului de coronă saxon, trec peste toate marginile lipsei de educație.

Cum se va forma viitorul prințesei de coronă alături cu acest om necopt? Care va fi sfârșitul? Sôrtea viitoare a acestei rătăcite și nenorocite femei, omul o pôte urmări numai cu cea mai mare compătimitare, părere de rău și îngrijire.

În popor se ventilă de altmintrelea mult întrebarea, decă în cazul dat efectul celor-ce s'au petrecut în căsătoria prințului de coronă nu se întinde și asupra poziției militare a prințului moștenitor. De la ori-ce oficer, burghez séu nobil se pretinde în casuri analoge, ca se provóce la duel pe cel-ce i-a necinstit căsătoria, ori se propună ca un tribunal de onóre se-și dea sentința. Amândouă aceste modalități nu sunt admise la un oficer, care aparține unei case princiare germane domnitore, și acăsta este încă o cauză, pentru care Regele a instituit un tribunal deosebit, ce coróspunde nu numai dispozițiilor codului civil, ci și dispozițiilor legii domestice a dinastiei. La acest tribunal deosebit prințul de coronă a ridicat jalba pentru despărțirea comuniunii în căsătorie.

Ce se va întâmpla însă, decă bóla Regelui ar lua un sfârșit rău, înainte de ce s'ar termina procesul acesta? Acăsta întrebare mărește grija cea mare, cu care se urmărește fazele bólei bătrânului Rege.”

Un nou institut de credit românesc.
(Convocare.)

Subscrise fiind tóte acțiile pentru institutul de credit și economii „Creditul”, societate pe acții în Zărnesci, se convocă prin acăsta în sensul dispozițiilor legii comerciale toți domni acționari la *Adu-narea generală de constituire*, ce se va ține în Zărnesci la 17 Ianuarie st. n. 1903 la 2 ore d. a. în localul ce se va destina spre acest scop.

Obiectele de pertractare sunt următoarele: 1) Raportul comitetului fundatorilor despre subscrierea acțiilor. 2) Alegerea presidentului, a 2 notari și 3 membri pentru verificarea procesului verbal. 3) Raportul fundatorilor despre plățirea ratei prime, cenzurarea socotelei și absolutoriu. 4) Propunerea fundatorilor în privința ridicării capitalului social la suma subscrisă în prospectele institutului. 5) Decisiune, decă „Creditul”, institut de credit și economii, societate pe acții, se constituie séu nu. 6) Satorirea statutelor. 7) Alegerea direcțiunii. 8) Alegerea comitetului de supraveghiere. 9) Eventuale propuneri în scopul și interesul institutului.

Nota. Domni acționari se fac atenți, că încât n'ar fi plătit prima rată de 10% și câte 2 coróne taxa de fondare după fie-care acție, se grăbescă a chita acăsta rată, cel mult până la ziua adunării generale de constituire. Acționarii se pot presenta și prin plenipotențiați, cari trebuie să se tot acționari.

Zărnesci, în 5 Ianuarie 1903.
În numele fundatorilor:
N. Garoiu, N. Pană,
pre-sident. notar.

NOU ABONAMENT
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI”.
Cu 1 Ianuarie st. v. 1903
se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinatorii fôiei nóstre.
Prețul abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe șese luni 12 coróne, pe trei luni 6 coróne, pe o lună 2 coróne.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.
Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.
ADMINISTRAȚIUNEA.

Crăciunul la Londra.

Crismas, Crăciunul, este sezonul *plum-puddings* (un fel de budingă cu măduvă și stafide, o mâncare de altmintrelea fôrte grea). Nu este familie englesă, unde nu a fost făcută, în zilele din urmă, una din aceste prăjituri, care a figurat séra la masa de Crăciun.

Dér Englesii călătoresc mult, și în tot locul unde se găsesc, le trebuie *plum-puddings* pentru Crismas, și aceste prăjituri de exportare se fabrică cu mult înainte, și în fôrte mari cantități, căci nu se expedeză, în fie-care an, mai puțin de 200 de tone în străinătate.

Sunt cunoscute cărțile poștale pe cari Englesii le adreséză, în ziua de Crăciun, cu inscripția: *A mevry Crismas and a happy new year*. Ele sunt mai vechi ca cărțile poștale, dér usagiul nu e așa de vechi, fiind-că se urcă abiala anul 1862. S'a calculat că Englesii cumpără actualmente cărți ilustrate pentru 800 mii lire sterlinge (200 de milioane de franci) în fie-care an. Distribuirea acestor cărți necesiteză oficiului postal înrolarea a 4.500 de funcționari suplimentari.

Se evaluéză la 5000 franci prețul unei colecții complete a cărților publicate anul acesta numai.

La masa regală, la prânțul de Crăciun, se servesc în fie-care an un roșbit colosal. Bucata nu cântăresce mai puțin ca 200 livre și trebuie să provină din un bou crescut în grajdurile de la Windsor.

Un record al cadourilor nu a fost încă întrecut până aci: cele mai importante cadouri de Crăciun cunoscute sunt acelea pe cari un milionar engles, d-l I. L. Elwood, a făcut celor cinci copii ai săi, în 1898. El le-a trimis fie-căruia, în ziua de Crismas câte un ceo de 500.000 franci.

În séra de Crăciun, se scie că regina Alexandra a Angliei a oferit un mare prânz véduvelor și orfelinelor soldaților morți în Transwaal.

El a fost organizat de sir Tomas Lip-ton, care primi, cu acăsta ocaziune, oferte de serviciu al unui mare număr de dame din elita londoneză. El refuză cu gentileță, neavând decăt o încredere mijlocie în abilitatea profesională a acestor mari dame.

Cât privește prânțul, a fost servit 250 livre de bou și 150 de curcani. Un budding de Crăciun de 6 picioare în diametru fú adus pe o tavă de argint.

250 servitóre fusesse întrunite de restaurantele orașului, în locul nobilelor dame.

Literatură.

Reparițiunea unei foi pedagogice.
Ni-se scrie: „Școła și familia an. IV, fôie pedagogică literară. Într'o consultare de mai mulți profesori și învățatori de la școțele centrale române din loc s'a decis reparițiunea cunoscutei foi: „Școła și familia” cu program ales și variat, sub conducerea mai multor profesori, învăță-

tori și alți bărbați de școlă din localitate și din afară. În zilele acestea va și apăre Nr.-ul prim “

Reprezentării și petreceri.

Corul bisericei gr. orientale române din Brașovul-vechiu invită la reprezentățiunea musicală-teatrală împreună cu dans ce se va ține Luni în 6 Ianuarie v. (19 Ianuarie n.) 1903 (Ziua de Boboteză) în sala hotelului „Orient” nr. 1 din loc. Începutul la 7 ore séra. Corurile se dirigéză de d-nul Nic. Oancea jun. Venitul curat este destinat pentru Școła română greco-“ a bisericei Sfintei Adormiri din Brașovul vechi. Prețul de intrare: de persoană 1 coronă; de familie (3 persoane) 2 coróne 40 fileri; pentru studenți, 80 fileri. Contribuiri și oferte marinimóse se primesc cu mulțămită și se vor publica.

Program: 1. Musică. 2. Imn „La mormântul lui Andrei Șaguna”, cor mixt de * * * 3. „Peneș Curcanul”, de Vasile Alexandri, predată de d-nul Constantin Cârstea. 4. „Colo'n sus”, colindă de Timoteiu Popovici. 5. „Rugăciunea din urmă”, de G. Coșbuc, predată de d-nul Constantin Voicu. 6. „Horă”, cor micst de C. M. Cordoneanu. 7. „Ion la Featru”, de Teodor Speranță, predată de d-nul Ioan Onea. 8. „Un leu și un zlot”, comedie într'un act de D. R. Rosetti. Rolurile le vor avé d-nii C. Voicu, D. Jaliu, I. Aldea, N. Sêrbu și d-șorele M. Jianu, M. Russu, M. Moldovan.

Inteligența română din Sighișora invită la reprezentațiunea teatrală declamatorică împreună cu dans, ce se va aranja Duminecă în 11 Ianuarie 1903 st. n. în sala „Gewerbe-Verein”. Începutul la 7 ore séra. Prețul intrării: Rîndul 1 și 2 de persoană 2 cor., rîndul 3 și 4 de persoană 1 cor. Parter 80 bani. Venitul curat este destinat pentru înființarea unei bine teatrale. Oferte marinimóse se primesc cu mulțămita și se vor publica.

Reuniunea femeilor române din Brad și împrejurime invită la Balul împreună cu tombolă, ce se va aranja Joi în 26 Decembrie st. v. 1902, a doua zi de Crăciun. (8 Ianuarie n. 1903) în sala hotelului „Buceciul”. Începutul la órele 7 1/2 séra. Prețul intrării: pentru familie 3 coróne, de persoană 1 coronă. Contribuiri și oferte marinimóse se primesc cu mulțămită și se vor publica. În pauză va urma tombolă.

Societatea „Progresul” din Făgăraș invită la concertul cel va da un grup de teologi, din Sibiu, Vineri în 9 Ianuarie st. n. 1903 (a treia zi de Crăciun) în sala cea mare a hotelului „Lauritsch” din loc. Începutul la órele 8 séra. Venitul curat este destinat în favorul „Progresului”. Prețurile: Locul I. cor. 2. locul II. cor. 1.60. Partere cor. 1. Galerie 60 fil. Contribuiri se primesc cu mulțămită.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 5 Ianuarie. Ministrul-president *Szell* a plecat aci séra la Viena cu referenții de la finanțe, comerț și agricultură, ca să redacteze cu referenții austriacii proiectul de lege privitor la introducerea tarifului vamal autonom.

Belgrad, 5 Ianuarie. Ministrul de esterne *Antonović* și-a dat dimisia.

Diverse.

Un rômășag. Câți-va ofițeri englesi din Calcutta în India, erau invitați la masă la un camarad bogat. Prânțul s'a servit la órele șapte. Conversația era animată. După ce se servi prânțul, în cursul căruia se ridicară o mulțime de toast, colonelul Macaulay aduse pe tapet frumuseța meselor din salonul camaradului séu.

— Mi-se pare totuși, că mesele acestea sunt prea înalte, spuse Macaulay. Nu-i așa Gordon?

— Nu, răspuse Gordon. Eu din contră, le cred prea jóse.

— Te înșeli, decă crești ast-fel. Am o escelentă măsură de ochi și sunt convins că am dreptate, strigă Macaulay. Nici o masă nu trebuie să fie mai înaltă de două urme și șese policari, dér acestea sunt cel puțin cu un policar mai înalte.

— Nu-i adevărat, Macaulay. Mesele sunt tocmai de două urme și șese policari.

— Dér sunt sigur Gardou, sunt sigur, că nu e așa. Eu nu m'am înșelat niciodată.

— Vrei să facem rômășag? spuse Gordon. Eu mă prind pe un lac de rupii (250.000 franci), că mesele mele nu sunt mai înalte de două urme și șese policari.

— Bine, răspuse Macaulay. Țin rômășagul!

— Un lac de rupii! strigă Gordon.

— Da, un lac de rupii! repetă Macaulay.

Rômășagul fú primit și se chiamă un servitor să măsore mesele.

— Domnilor, nu trebuie să mai măsurăm, strigă colonelul Macaulay rîdend. Eu nu pun rômășag niciodată pe un lucru despre care nu sunt absolut sigur. Domnule Gordon, te rog numără banii. Să-ți spun cum a fost. Aci diminueță, tocmai când te imbrăcai, am măsurat mesele și étă însemnările: tóte mesele sunt tocmai de două urme și șapte policari de înalte!

— Sciu, răspuse rîdend James Gordon, sciu, că le-ai măsurat. Te-am văcut în oglindă și am știut imediat ce planuri ai. Ghicind prin umare scopul têu, după ce plecaseși am făiat câte-un policar de la picioarele fie-cărei mese așa că, acum tot eu am dreptate! Mesele sunt tocmai de două urme și șese policari. domnule Macaulay...

Tótă sala izbucni în risete. Și colonelul Macaulay, cât se încreduse în agerimea sa, văduse că totuși Gordon e mai ager de cât el. Părăsi a doua zi Calcutta, după ce plăti lui James Gordon cele 250.000 franci. Se spune, că de atunci n'a mai făcut nici un rômășag.

O bróscă fêstósă. Este știut, că brósccele fêstóse au o viață fôrte lungă. Unele dintre ele ajung până la etatea de 200 de ani. O interesantă confirmare a acestui fapt se anunță din Florida, în America. Un pescar de acolo, a prins în rîul Saint-Jean o bróscă fôrte mare, care e cel puțin de 200 de ani. Pe țesta ei s'au găsit gravate cuvintele:

„Prinsă în anul 1700 de Fernando Gomez în rîul Sebastian și de-acolo adusă în marele Wekiwa”.

Marele „Wekiwa” e numirea veche a rîului Saint-Jean.

De-asupra inscripției erasăpată marca Spaniei. În vremurile acelea, statul Florida aparținea Spaniei.

Pescarul, care a găsit-o după două sute de ani, a adăogat lângă inscripția cea veche o alta nouă cu numele lui, cum și anul, în care și ziua în care a prins bróscă interesantă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Prima reuniune
pentru înzestrarea fetelor și asigurarea copiilor.

Budapesta VI Terézkrút 40—42. Fondată 1863.

În luna lui Decembrie anul trecut s'au înscris din nou 1032 partide și s'au plătit premii de zestre 56.987 cor. 43 b.

De la 1-a Ianuarie până la 31 Decembrie 1902 numărul partidelor înscrise este 11.837, și suma plătită ca premii pentru înzestrare, 637.027 cor. 56 b.

De la fondarea Institutului s'au plătit premii de înzestrare 7.493.500 cor. 40 b.

Comitetul de revisiune, precum în alți ani, așa și în ședința din 31 Decembrie a revidat cassa și starea averii institutului și a constatat, că averea institutului e plasată în următoarele valori, și anume:

Intabulări pe imobile	cor. 1.495.741-20
Depuneri la casse de păstrare și bănci	” 1.605.505-29
Hărții de valóre (valórea nominală)	”
Rentă ung. în coróne.	cor. 1.400.000
Imprumutul resid. și capit.	”
Budapesta	” 900.000
Scrisuri hipot., Prioritate	” 2.850.138 ” 5.150.138—
Imprumuturi pe obligații	” 345.334-48
Depuneri la fondul de pensiune al amploiaților	” 103.271-58
Bani gata	” 28.550-52
Suma totală cor. 8.728.541 07	

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai
indelungat seu lunare.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Se vinde
VIN nou de Ardeal natural
litru cu 36 cr.,
preste 3 litri cu 32 „

precum și
VIN vechiū litru cu 36, 40 și 50 cr.
O încercare va convinge pe fie-
cine de bunătatea vinului.

Cu totă stima:
Maria Bucur Băncilă,
pe Tocile Nr. 31.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Sz. 9896 - 1902.
tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi,
hogy Mihálovits testvérek végrehajthatónak Pertzache Elena szül. Kre-
csun végrehajtást szenvedő elleni 6112 kor. tőkekövetelés és járuléka
iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir.
járásbíróság területén) levő s a prázsmári 733 sz. tlvkvb. A + 2024 és
2025 hrsz ingatlanra az árverést 1228 koronában ezennel megállapított
kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az
1903 évi január hó 21-ik napján délelőtt 9 órakor, Prázsmar község házá-
nál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár on
alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át
készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal szá-
mitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminisz-
teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött
kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bauat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis-
mervényt átszoigáltatni.

Kelt Brassó, 1902 évi szeptember hó 11-ik napján.
A brassói kir. tör. szék, mint tlkönyvi hatóság.

Dr. Grünfeld,
e. bíró.
1-1.(790)

Se recomandă cu deosebire Damelor că **péru**
din față, după brațe seu la locuri
unde nu trebuie se fie, se póte înlatura în puține minute, folosind
Tinctura pentru înlăturarea péruului a lui NEUSTÄDTER,
mijloc absolut nestrucăcios. Nesupărător pielei.
1 flacon cu instructie 2 cor. Se află numi la
EUGEN NEUSTÄDTER BRAȘOV,
5-10 Farmacia la „Schutz Engel“. Târgul grăului. (760)

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll
Veritabile numai, deca fiecare cutiă este provădută cu marea de
apărăre a lui A. Moll și cu subscrierea sa.
Prin efectul de leuire durabilă al **Prafirilor-Seidlitz** de A. Moll în contra greu-
tăților celor mai cerbiciose la stomach și pânțele, în contra cărceilor și acrelei la sto-
mach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și
a celor mai diferite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce
cresce mereu de mai multe decenii încóde. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2. —
Falsificățiile se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilū numai, deca fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu
plumbul lui A. Moll.
Franzbranntwein-ul și sarea este fórte bine cunoscută ca un remediu poporal cu de-
osebire prin tras (frotat) alină durerile de goldină și reumatism și a altor urmări de răcedă.
Prețul unei sticle originale plumbate, Coróne 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.
Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metodul cel mai nou pentru cul-
tivarea rațională a pelii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucati Cor. — 40
Cinci bucati Coróne 1.80. Fiecare bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca
de apărăre A. Moll.

Trinătórea principală prin
Farmacístul A. MOLL,
c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9
Comande din provinciă se efectuează gínic prin rambursă postală.
La depozite se se cǎră anuntit preparatele provădute cu iscălitura și marca
de apărăre a lui A. MOLL.
Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekellus, Victor Roth, Eugen Neustädter
și engros la U. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

Cadou potrivit pentru zile de sǎrbători.
De-órece am început cu vândórea Șampaniei escelente
și ieftine, ce o fabricăm din vinuri curate de Ardeal, oferim
cadou potrivit pentru sǎrbători

Șampania
Gloria Sec (mai acrișóră).
Superbe Sec (mai dulce).

Localurile de vândóare sunt:
Demeter Eremias Nepoții, Strada Hirscher;
H. Zintz, Strada Porții;
Karl Irk, „ „
Trentina (Mercur) Tîrgul Inului.
Karl Harth, Strada lungă Brașovul-vechiū.

Comandele se se trimittă la
KARL HARTH & Cie,
„Pivnița de Șampanie“.

(7-6,4-4)

Săpun în rude
SCHICHT.

MARCA:
Cerbu seu Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor
de aceea cel mai ieftin.

Se capătă pretutindenī

24-40.(725)

Pentru morburī de stomac!

Celor ce prin recăe, înbuibare, mâncări greu de mistuit, ferbințeli, prea
recei, seu viață neregulată și-au tra un morb de stomac și anume:
Catar de stomac, cărcei, dureri, mistuire rea,
se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun
Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de burueni este preparat din burueni escelente și vinde-
cătóre cu vin bun, întăresce stomacul și organismul de mistuire al
omului. Vinul de burueni delătură mistuirea rea, și ajută la forma-
rea de sânge sănătos.

Fo ositea vinului de burueni delătură morburile de stomac deja la început.
De aceea se se folosé-că de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap, răgăială,
grătă, slăbice une, vomare, dispare adese-ori după folosirea a câteva sticle de vin
de burueni.

Constipația și urmările ca: neastimpăr, colcă, bătaie de inimă, insom-
niă, congestiune la ficat, splină, hemoroide, se delătură în-
tr-putând vinul de burueni. As-amenea curăță din stomac materii stricătóse prin
eș-rea ușóră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feței, anemia, debilitatea provin
adese-ori din mistuire rea și din dispoziție lólnăviciósă a ficatului. Persóne carī pǎ-
tinesco de lipsa de apetit, nervositate, durere de cap, insomnie, tângesc cu în-
cetul Vinul de burueni dá impuls puterii de viață, și Vinul de buru-
ieni excită apetitul, ajută mistuirea și hrănesce, mișcă prefacerea substanțelor,
alină nervii excitați și produce vioiciune de viață. — Mulțime de scrisóri de
mulțumire confirmă aceste.

**Vin de burueni se capătă în sticle a 3 cor. și 4 cor. în far-
maciile diu:** Brașov, Săcele, Cristian, Rășnov, Codlea, Țințari, Helchiu, Bod, Feldióra, Ilye-
falva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zăgon, Papolcz, Kovászna, Beresnyó, Sepsi-Szt.-György,
Bölön, Nagyajta, Baroth, Mikló-vár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Kóhalom, Ugra,
Kacza, Zsiberk, Lemnek, Băránykut, Boldogváros, Boholez, Szásztyukos, Bethlen, Sárkány,
Almásmező, Zernest, Tórcsvár, Vajdarecse, V. Ila, N.-Sink, Aiud, Panticu, Kézdivasárhely,
Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și în tóte farmaciile din orașele mici și mari din Ardeal
și din țórele stróine. — Farmaciile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Oberť și Victor Roth tri-
miteme 3 seu mai multe sticle cu prețurile originale în ori și ce localitate din Austro Ungaria

Se se ferescă de imitație.

Cereți anume **Vin de burueni a lui Hubert Ullrich.**

Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 450-0, spirt de
vin 100-0, Glicerín 100-0, Vin roșu 240-0, sirop de frăgi 150-0, sirop de cireșe 320-0, fincen.
anason, rădăcina helen, rădăcini americane, rădăcini de inzian, rădăcini calmus aa. 100. Aces-
te părți constitutive se se amestecă.

Devisa: Dever mare, câștig puțin.

P. PAVEL, CROITOR WIENES civil și militar.

Am onôrea a aduce la cunoștința On. public, că atelierul meu de

Croitorie de uniforme și haine civile, ce-l avém sub Bucum Nr. 15 l'am mutat dela 30 Septembrie 1902 în Strada Michael-Weiss Nr. 26.

Atrag atenția p. t. Domni, cari servesc anul de vointar. că la mine se pot căpêta cu **124 corone** următoarele obiecte de uniformă:

|| 1 manta, 1 tunică, 1 pantalon, 1 blusă, 1 baloneta elegantă cu curea după plac, 1 părechiă mănuși, 1 cravată. ||

Tôte aceste haine se confecționează din **stofe fine** după măsură și regulament. Tot-deuna sunt provédut cu **stofe englezesce**. Rugând pe On. public de binevoitorul său concurs, subsemnez

cu tótă stima

P. PAVEL.

(10-12.)

In urma unei cărți postale, merg în persoană a lua măsură

Comandă din provincie se execută cu tótă acuratețea.

Croitoria artistică.

La stéua mare d'aur.

Am onôrea a aduce la cunoștința On. public din loc și împrejurime, că **am deschis pe piața acésta** și anume în **Strada porții Nr. 21** (in fosta prăvălie de tricotaj alui Georg Foith)

Magazin cu Librărie și Papetărie

unde se pôte căpêta afară de **produsele mele** renumite de legătorie de cărți și **catastifuri, mărfuri de galanterie** din resortul legătoriei de cărți, **Passepartoutes, tôte articolele, ce obvin în comerțul de hârtie și rechisiții de scris**, cu cari sunt bogat asortat.

În călătoria mea pentru aprovizionare în Budapesta și Viena am ales numai ce au fost mai **nou, mai frumos și mai bun**. Tot ce se pôte dori în specialitatea de

Confecțiuni de hărtie,

requisite de școlă-, scris-, și desemn se pôte căpêta dela **prețul cel mai ieftin până la cele mai fine și mai scumpe calități.**

Comandă pentru note și cărți se efectuează imediat. Legarea cărților se execută în atelierul meu recunoscut **solid și frumos.**

Pentru cadouri practice de cadouri ocazionale recomand **casete cu hârtie de scris** minunat de frumoșe și ieftine, ajustate foarte modern. La dorință se pôte imediat **grava în aur** numele și datumul.

Mare asortiment de **cărți postale** cu poesi și fotografii. **Albume** cu prețuri foarte ieftine

Apelez la o cercetare număroasă semnez

cu tótă stima

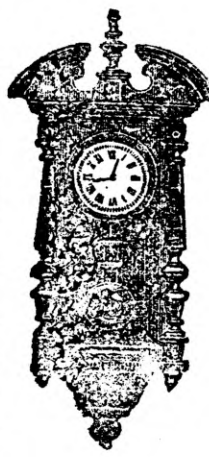
Wilhelm Haydecker.

Mare asortiment de cărți postale diferite feluri.

Prăvălie nouă, Librărie, Papetărie, Requisite de scris și desemn. Telefon Nr. 33.

Str. porții nr. 21. (lipit de prăvălia d-lui H. Zintz) Str. porții nr. 21.

Ciasornice de părete cu musică

sunt ultima noutate în fabricația ciasornicilor. Aceste ciasornice franțuzesce în miniatură, au lungime de 69 cm., cu căsulia cum arată desemnul, care este de lemn de nuc, fin poleită, cu decorație artistică lucrată și la fie-care oră cântă cele mai frumoșe marșuri și jocuri. Prețul cu lădiță și ambalaj **numai 8 fl.** Tot același ciasornic fără musică cu aparat sunător la fie-care oră și jumătate de oră cu lădiță și ambalaj **numai 6 fl.** Aceste ciasornice nu numai că sunt garantate, și umblă esact pe minut, d'er este și o mobilă frumoșă, fiind foarte cu gust ajustate. Deșteptător cu clopoșel și cadran, care luminează, **fl. 1.70.** Deșteptător cu musică, care cântă în loc să sune, **fl. 6.** Ciasornic Nickel-Remont, **fl. 3.** Ciasornic de argint Remont. cu capac dublu, **fl. 5.50.** Se trimite numai cu rambursă. Ce nu convine, primesc înapoi și r-stituiesc banii, prin urmare nu-i nici un risc. Prețuri curente ilustrate despre ciasornice, lanțuri, inele. etc. se trimit gratis și franco.

Firma e creștinăscă (fondată la anul 1860).

JOSEF SPIERING, Wien, I. Postgasse Nr. 2-22.

La Magazinul de haine BÉLA ASCHER

Brașov, Strada Porții nr. 11.

se pôte cumpêra:

1 Costum de iernă cu	18 cor.
1 palton de érnă negru séu vênăt cu	20 "
1 palton scurt de érnă	17 "
1 Saco de patinat pentru copii	10 "
1 Costum pentru copii dela 3-9 ani	6 "
1 Pantalon de érnă	5 "
1 Halat	17 "

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetă al D-nului I. Sabădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari tôte obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpêta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depou de sicriuri** de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmură**, cară **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** vênăt, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comandă întregi se execută **prompt și ieftin**, i au asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provédut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **orî-ce comandă** cu promptitudine și acuratețea, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tôte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.